

Izuzetno zapaženo izlaganje na Dunavskom biznis forumu u Novom Sadu, imao je predsednik Privredne komore Beograda Milan Janković. On se u diskusiji opredelio za komentar nekoliko segmenata, da se ne bi ponavljao, jer se dobro zna gde smo u regionalnoj saradnji. i znamo gde se nalazimo u regionalnoj saradnji.

-Oslanjajući se na regionalne politike, stvaranje zona slobodne trgovine, i na saradnju u regionu, svi delimo isti cilj: a to je da stvorimo bolje uslove za investitore, nova radna mesta i rast, da doprinesemo poboljšanju kvaliteta života i standarda svih građana.

Kada bi se toga držali, onda ne bi bilo toliko, na nivou Srbije, regionalnog dispariteta, gde između jednih i drugih je 1:7, a onih najrazvijenijih ka najnerazvijenijim je 15:1. Mi još nismo svoje dvorište pometli, nismo ga očistili i sredili, a volimo da gledamo šta je u tuđem dvorištu. Nismo za sebe ništa veliko uradili i da nije Vojvodine, imali bismo mnogo ogledno loših primera. Zato je meni zadovoljstvo što sam danas u Master centru, kod gospodina Filipovića, Vasina, a pogotovo Pokrajinskog sekretara za međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu gospodina Branislava Bugarskog. Mi smo u Beogradu u jednom trenutku počeli da radimo potpuno na isti način, po evropskim standardima i kriterijumima i ja sam shvatio da postoji pored mene i neko ko to radi odlično, možda i bolje. I bez ikakve sujete Privredna komora Beograda sa 43.000 preduzeća, 53.000 preduzetnika, sa potpisanim protokolima o saradnji sa Londonom, Parizom, Moskvom, Istanbulom, Kijevom, Pekingom, mi smo došli kod Branislava Bugarskog da naučimo mnoge stvari – rekao je Janković i nastavio:

-Prema istraživanju javnog mnjenja sačinjenog od strane Svetskog ekonomskog foruma, najproblematičniji faktori i neuralgične tačke koje sprečavaju razvoj biznisa u Srbiji su: korupcija, politička nestabilnost, otežan pristup finansiranjima izvorima, glomazna birokratija državnog aparata, visok stepen inflacije, organizovan kriminal i krađa, nerazvijena radna etika i loša radna snaga.

Poštujem i poslodavce i sindikate, ali istina je negde između. Otvorenih konkursa u Vojvodini i u Srbiji ima koliko hoćete za zapošljavanje, ali nema ko da radi. I to je najveći problem Srbije, nedostatak kvalitetne radne snage.

Poreski sistem: svi ga hvalimo, a onda dođe poreski inspektor i hoće da zatvori sistem od 250 prodavnica zbog dva piva u nekoj kafani na kraj sela, što neko nije otkucao čaj i pivo od pola litre i da ostavi 700 radnika bez posla. Takav poreski sistem i takva poreska naplata je odmazda prema privredniku, koji ako napravi grešku zatvore mu 30 dana radnju, 14 ili 44 radnika i ko je na šteti? Poreski sistem nema fleksibilnosti, ali mora da ima edukaciju, a on je u Srbiji nema. Jedina ustanova u Srbiji koja ima ugovor o poslovno tehničkoj saradnji, protokol, gde se vrši edukacija privrednika je Privredna komora sa poreskom upravom. Zato poreski sistem mora da se dograđuje, jer poreski sistem bez inspekcije, bez kontrola i bez unapređenja nije validan. Taj poreski sistem svi plate, a 90% privrednika koji pošteno plaćaju porez, nije nikada dobilo ni jednu nagradu. Istovremeno, visoke kamatne stope ubeđuju nas da je super raditi sa ovim kamatnim stopama u Srbiji i biti konkurentan prema regionu.

Neobrazovana radna snaga: mi to zovemo dualno obrazovanje i tvrdnje da će visokoobrazovana radna snaga lako naći posao u Srbiji, nije tačna. Dobro obučena radna snaga će je pronaći, jer ima 3.600 svršenih pravnika i ekonomista u Beogradu koji ne mogu da nađu posao, zato što ne možete još tri godine da ih učite kako da ispune virman ili da napišu osnovnu tužbu. Ne školujemo zanatsku radnu snagu, ne školujemo radno sposobne ljude za tržište i to nas sve dovodi do nekonkurentnosti.

Perspektivan Zakon o radu i zapošljavanju: Znaete koliko je teško nekog zaposliti i sa koliko papira još teže otposliti? Koliko ima nepravde u odnosima prema radnicima? Stranci su to jako lepo uradili. Fleksibilno potpišete zaposlenje i otposlenje i nikad niko od njih nije došao da se žali. Oni to lako rešavaju, ali zato mi imamo milion nezaposlenih sa velikim problemima.

Siromašno javno zdravstvo: ako nema prethodno dobre, zdrave osnove, zdrave osobe i zdravog radnika, koliko uz ove alergije, bronhitise, poštovane trudnoće, uz sve ono što krasi zdravstvo Republike Srbije, koliko smo u stanju da idemo na bolovanje. Stranci ne idu na bolovanje. Ne idu petkom na vikend, subotom ne okopavaju njive, ne dolaze bolesni sa godišnjeg odmora, da bi vizavi toga uzeli još 10 dana bolovanja.

Ovo su sve komparativne prednosti Srbije u kojima mi tražimo svoje mesto. Ako kažemo da smo na 139. mestu od 143, ako smo na 109. mestu od 115... Kakve su to onda regionalne

povezanosti, šansa izvoza za našu privredu? Ima je. Neko je uspeo da podigne neke kapacitete, a to se zove Dunavska inicijativa, Dunavska regija. Reka Dunav je reka koja spaja, a ne razdvaja. Mi Zemunci imamo izreku: „Dunav je uvek isti, samo se vinogradari menjaju.“ I mi danas patimo od istih problema od kojih su patili u komunističko doba, i pre Drugog svetskog rata, pa pre onog sistema pre Marije Terezije. Uvek su nas mučili isti problemi, a to je mogućnost komunikacije, mogućnost zakonske regulative, da možeš nešto da radiš, mogućnost plaćanja (mi danas nemamo banku koja direktno saraduje sa Crnom Gorom, nego to radimo preko preko banke u Frankfurtu). Dunavska inicijativa je zamisao povezivanja svega što je u vezi sa Dunavom. Ne postoji bolji projekat na koji mi možemo da se oslonimo i da ostvarimo sve svoje komparativne prednosti koje su vezane za Dunavsku inicijativu, Dunavsku strategiju, Dunavsku regiju. U njemu ima milion dokumenata, zato što su vodeće evropske zemlje i zemlje koje se nalaze na grani koja se zove Dunav, zainteresovane da svi u sistemu imamo ista pravila. Od kontrole, koja se tiče bezbednosti, i koja se tiče radne snage, i koja se tiče zakonodavstva.

Tu ima još jedna dobra pogodnost. Tu ima veliki broj Komora, a Privredna komora Beograda je jedna od osnivača Asocijacije dunavskih Komora, i ja sam prvi potpredsednik, a predsednik je iz Budimpešte, a iza mene je drugi potpredsednik, predsednica Privredne komore Beča. I vidite koliko smo mi uspeli da se izborimo, da neko iz Beograda, Srbije, bude prvi potpredsednik. Ja sam tu već drugi mandat. Pre dva meseca u Bukureštu sam izabran ponovo za potpredsednika, zato što smo dali snažan doprinos saradnji. Isto tako su Privredne komore u Srbiji dale fantastičan doprinos. Mi smo jedan potpuno zaboravljeni potencijal. Još jedan izuzetan potencijal se ne spominje, a to je reka Sava. Reka Sava je evropska reka. Mi smo po prvi put u istoriji Komore napravili atlas reke Save, sa turističkim performansama, ali i sa kompletnim slivom reke, što je ušlo u Dunavsku inicijativu. Vidite, dva potencijala koja se naslanjaju na Vojvodinu, prolaze kroz Srbiju, su Dunav i sliv reke Save koji možemo svi da koristimo. Postoji inicijativa za Jadransku i Jonsku inicijativu. To su jadranske zemlje na koje smo mi naslonjeni kroz CEFTA sporazum. CEFTA nije zaživela do kraja. Iz nje je izašla Hrvatska, pre toga Bugarska i Rumunija, i mi se ne služimo sa tim materijalima. CEFTA dogovor ne živi samo kod nas zato što ga ne koristimo, i mislimo šta će on nama.

Privredna komora Beograda je imala mnogo potpisanih dogovora i nekih evropskih projekata. Izuzetno sam zadovoljan što je šef Kancelarije Vojvodine u Briselu, Predrag Novikov, otvorio vrata za sve potencijale koji postoje u Srbiji. Ta briselska agenda i ta priča koja se zove potencijali i kapaciteti, ima dosta inicijativa i sredstava, ali mi to nismo gotovo ništa iskoristili. Regionalna povezanost je izuzetno važna da koristimo postojeće resurse, stečena znanja i iskustva. Kancelarija za regionalnu saradnju pri Privrednoj komori Beograda smatra da Ljubljana, Zagreb, Beograd, Priština, Sarajevo, Skoplje, Podgorica, moraju da saraduju između sebe i Republika Srpska i Sarajevo su to iskoristili i došli kod nas. Kancelarija za regionalnu saradnju je srž i osnova svega.

Gospodin Janković je zatim završio sa delom izlaganja o regionalnoj povezanosti i nastavio sa njenim koristima za privredu.

-Izuzetno je važno da onaj ko ima kapacitet i svest, može da izađe iz svog regiona, iz svog trgovačkog najužeg centra, da pređe preko reke. Ali, nismo prešli. Ne zato što nam nisu dali, nego zato što smo brendove koje smo imali pogubili, one brendove koje smo mogli da zadržimo nismo zadržali u godinama koje su prošle. Onda se ubismo dokazujući da bi Ikea mogla da nas spase, jer će ona da napravi kooperativu koju je mogla i sama drvno-prerađivačka industrija. Zato moramo regionalno da se povezujemo. Dolazak npr. Ikea nam neće otvoriti sva vrata, ali će nam otvoriti konkurentnost.

Gospodin Janković je svoje izlaganje završio je pitanjima: „Može li Vojvodina da bude motor i zamajac privrednog razvoja u Republici Srbiji? Može li Beograd da bude epicentar tržišno trgovačkog ili potrošačkog ponašanja ili dubioza da bude u Srbiji? Može li centralna Srbija da se vrati na ono što ima kao najbolji potencijal, da bismo se svi vezali u ono što oni kažu klaster, a mi sve to imali pre devedesetih godina prošlog veka?“ A onda i dao neke odgovore: „Srbija je mnogo stvari imala pre devedesete godine, počev od dobrog zadrugarstva, od povezivanja i kooperative, samo treba to da vratimo, da ona dokumenta unapredimo u savremenoj terminologiji i savremenom načinu zakonskog povezivanja. Zato, kažem da Vojvodina može da bude primer. Vojvodina nije ni žitnica ni bašta, nego da se nađe onaj adekvatan izraz koji vuče napred, zato što u Srbiji ima kočničara koliko god hoćete. I onih koji vam se okače na leđa i onih koji vas vuku nazad i onih koji su vam u džepovima, to je veliki problem u Srbiji.

-Poštujem Dunavsku inicijativu i smatram da smo tu malo uradili za nas. Srbija mora zajedno da ide napred. Regioni moraju da dobiju podršku ovakvih institucija, kakva je bila *Vojvodina* Investment

Promotion

–

VIP

,
agencija mora da dobije ovako energičnog čoveka kao što je gospodin Vasin i mnoge ljude koji hoće i da iza sebe nešto da ostave i da urade. Srbija je najveća zemlja na Balkanu. Ima onaj potencijal koji nema niko, a to su dve međunarodne reke i potencijalno veliko tržište kojem se treba okrenuti – zaključio je gospodin Milan Janković.